

Kadınlarda Kozmetik Kullanımı ve Kadın Genital Estetik İşlemlerine Yönelik Tutumlar: Tek Merkezli Kesitsel Bir Çalışma

Cosmetic Use and Attitudes Toward Female Genital Cosmetic Procedures Among Women: A Single Center Cross-Sectional Study

Özge ZORLU¹, İlke ÖZER ASLAN², Mustafa Törehan ASLAN³

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji ve Veneroloji Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

²Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

³Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Yenidoğan Bilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

ÖZ

Amaç: Kadın genital kozmetik uygulamalar (GKU), bu tür işlemlere ve kozmetik ürün kullanımına olan talebin artmasıyla birlikte giderek daha popüler bir konu haline gelmektedir. Bu çalışma, kadınların gebelik veya doğum sonrasında/halinde kozmetik kullanım alışkanlıklarındaki değişiklikleri ya da planladıkları değişiklikleri ve GKU'ya yönelik tutumlarını değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel ve anket temelli çalışmaya 98 gebe kadın (GK), üreme çağındaki olan 82 gebe olmayan kadın (GOK) ve 96 lohusa kadın (LK) dahil edilmiştir. Katılımcıların GKU hakkındaki bilgi düzeyleri, herhangi bir GKU yaptırmaya isteklilikleri ve kozmetik kullanımına ilişkin parametreleri belirlenmiş; ayrıca Kadın Genital Kendilik Algısı ölçeği (KGKAÖ) uygulanmıştır.

Bulgular: GKU yaptırmak isteyen kadınların KGKAÖ puanları daha düşüktü ($p=0,015$). GKU yaptırmayı düşünen kadınlar arasında üniversite veya üzeri eğitim düzeyine sahip olanların oranı, GOK (%76,5, $p=0,021$) ve LK (%42,5, $p=0,015$) gruplarında anlamlı düzeyde yüksekti. GOK grubundaki daha fazla kadın, gebelik/doğum durumunda kozmetik ürünlere ilişkin kriterlerini ve bilgi kaynaklarını değiştireceğini belirtti ($p<0,001$). Anlamlı bir oranda GOK, gebelik halinde alılık, pudra ve kapatıcı kullanımını bırakmayı; gebelik/doğum durumunda ise ruj, maskara, makyaj temizleyici ve fondöten kullanımını bırakmayı düşündüğünü ifade etti ($p<0,05$).

Sonuç: Sağlık çalışanları, gebeler ve LK da dahil olmak üzere kadınlar arasında GKU'ya ve kozmetik ürün kullanımına yönelik talebin farkında olmalı ve bu taleplere yönelik gerekli değerlendirme ve yönlendirmeleri yapmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kozmetik, genital kozmetik, kadın genital kendilik algısı, gebelik, lohusalık

ABSTRACT

Aim: Female genital cosmetic procedures (GCP) are becoming a trending topic as the demand for GCP and cosmetic usage has increased. This study aimed to assess women's changes/intended changes in cosmetic use parameters and their attitudes toward GCP following/in the event of pregnancy or delivery.

Materials and Methods: This cross-sectional and questionnaire-based study included 98 pregnant women (PW), 82 non-PW (NPW) of reproductive age, and 96 puerperal women (PuW). Knowledge about GCP, willingness to have any GCP, and cosmetic use parameters were established, and the Female Genital Self-image scale (FGSIS) was applied.

Results: Women who wanted GCP had lower FGSIS scores ($p=0.015$). The proportion of women with a university or higher education level was significantly higher among women who considered having GCP in the NPW (76.5%, $p=0.021$) and PuW (42.5%, $p=0.015$) groups. More NPW stated they would change their criteria and information sources related to cosmetics in the event of pregnancy/delivery compared to other groups

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Özge ZORLU, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji ve Veneroloji Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

E-posta: zorluzg@gmail.com **ORCID ID:** orcid.org/0000-0001-5555-130X

Geliş Tarihi/Received: 30.04.2025 **Kabul Tarihi/Accepted:** 30.06.2025 **Yayınlanma Tarihi/Publication Date:** 07.10.2025

Atıf/Cite this article as: Zorlu Ö, Aslan İÖ, Aslan MT. Cosmetic use and attitudes toward female genital cosmetic procedures among women: a single center cross-sectional study. Nam Kem Med J. 2025;13(3):311-321

©Telif Hakkı 2025 Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi / Namık Kemal Tıp Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından yayınlanmıştır.
©Copyright 2025 by Tekirdağ Namık Kemal University / Namık Kemal Medical Journal is published by Galenos Publishing House.
Creative Commons Atıf-GayriTicari-Türetilemez 4.0 (CC BY-NC-ND) Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

($p<0.001$). A significant proportion of NPW thought to stop using blush, powder, and concealer in the case of pregnancy, and lipstick, mascara, makeup remover, and foundation in the case of pregnancy/delivery ($p<0.05$).

Conclusion: Healthcare professionals should be aware of and address the demand for GCP and cosmetic usage among women, including pregnant and PuW.

Keywords: Cosmetics, genital cosmetic, female genital self-image, pregnancy, puerperium

GİRİŞ

Kadın genital kozmetik uygulamalar (GKU), labioplasti, vajinoplasti ve hymenoplasti gibi tıbbi endikasyonların yokluğunda genital bölgenin görünümünü iyileştirmek için yapılan yasal prosedürler olarak tanımlanmaktadır¹. Giderek artan sayıda kadın kozmetik nedenlerle genital bölgelerinde cerrahi modifikasyona gitmektedir. Estetik Plastik Cerrahi Ulusal Veri Bankası istatistiklerine göre, vajinoplasti, labioplasti ve klitoral başlık küçültme ameliyatları 2020'den 2021'e kadar sırasıyla %374, %36 ve %128 oranında artmıştır².

Çeşitli kimyasal maddeler içeren kişisel bakım ürünleri (KBÜ) veya makyaj ürünleri (MÜ) de dahil olmak üzere kozmetikler günlük hayatta yaygın olarak kullanılmaktadır^{3,4}. Kozmetik kullanımı ile benzofenon, paraben ve ftalat gibi maddelere artan kişisel maruziyet arasındaki ilişki çeşitli çalışmalarda gösterilmiştir^{5,6}. Ayrıca, bu maddelerden bazılarının, özellikle de ftalat ve fenollere bireysel maruziyetin olumsuz gebelik sonuçlarıyla ilişkili olduğu bildirilmektedir^{7,8}.

Gebe kadınlar (GK) melazma, stria veya akne gibi çekici olmayan cilt değişiklikleri yaşayabilir. Aynı şekilde doğum yöntemlerine bağlı olarak genital bölgede bazı sorunlar lohusalık döneminde de var olabilir. Genel kozmetik kullanım alışkanlıkları değişebilir ve kozmetik nedenlerle genital bölgede modifikasyon ihtiyacı doğabilir. Bu nedenle kadınlar kozmetiklerdeki kimyasalların potansiyel risklerine karşı savunmasızdır.

Kadınların GKU'ya yönelik tutumlarını ve bu prosedürlere yönelik taleplerini anlamak, sağlık çalışanlarının farkındalığına ve bilgisine katkıda bulunacaktır. Bu çalışma, kozmetik kullanım parametrelerindeki (kozmetik ürün seçim kriterleri, kozmetik ürün seçiminde dikkate alınan bilgi kaynakları, düzenli olarak kullanılan kozmetik ürünler) değişiklikleri, GKU bilgisini ve gebelik/doğum sonrasında GKU'ya yönelik tutumları veya gebelik/doğum durumunda amaçlanan değişiklikleri değerlendirmeyi amaçlamıştır. İkinci olarak, Kadın Genital Kendilik Algısı ölçeği (KGKAÖ) ile GKU'ya yönelik tutumlar arasındaki ilişkiyi değerlendirdik.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Çalışma Popülasyonu

Bu kesitsel ankete dayalı çalışma, Nisan 2023 ve Ekim 2023 tarihleri arasında üçüncü basamak sevk hastanemizin

kadın hastalıkları ve doğum (OB/GYN) polikliniğinde gerçekleştirilmiştir.

Çalışma popülasyonu üç gruptan oluşmuştur: GK, üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar (GOK) ve lohusa kadınlar (LK). Aynı coğrafi bölgeden çalışmaya katılmayı kabul eden ve bilgilendirilmiş onam veren 18-45 yaş arası kadınlar çalışmaya dahil edilmiştir.

Grup dışlama kriterleri şunlardır

- Gebelikte depresyon, ektopik veya molar gebelik, GK için intrauterin anomalili bir fetüse sahip olmak;
- LK için ≥ 6 hafta önce doğum yapmış olmak, postpartum depresyon, konjenital anomalili bebeğe sahip olmak;
- GOK için önceki gebelik öyküsü, mevcut gebelik, puerperal veya perimenopozal dönemde olma.

Çalışma, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmış (karar no: 2023.28.02.06, tarih: 28.02.2023) ve 2000 yılında revize edilen 1975 Helsinki Bildirgesi'nin ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Tüm katılımcılar çalışmaya katılmadan önce bilgilendirilmiş onam imzalamışlardır.

Veri Toplama

Tüm katılımcılardan GK ve LK grupları için sosyo-demografik verileri (yaş, eğitim durumu, sosyo-ekonomik durum, ikamet, meslek) ve obstetrik verileri (gebelik haftası, doğum haftası, doğum ağırlığı, önceki gebelik sayısı, ilk anne yaşı, erken doğum, çoğul gebelikler, doğum yöntemi, abortus) içeren kendi kendine uygulanan bir anket doldurmaları istenmiştir.

Kozmetik seçim kriterleri (içerik, fiyat, marka, koku, doktor veya arkadaş tavsiyesi, görünüm, alışkanlık, kullanıcı yorumları, net içerik, ambalaj, memnuniyet), kozmetik seçerken dikkate alınan bilgi kaynakları (reklamlar, sosyal medya fenomenleri, dermatolog veya arkadaş tavsiyesi, İnternet, estetisyenler, TV programları, bloglardaki kullanıcı yorumları), satın alma sıklığı (ayda bir, üç ayda bir, yılda iki kez, yılda bir kez, diğer), makyaj malzemesi seçimleri (yağsız, alkolsüz, parabensiz, cilasız, komedojenik olmayan, doğal) ve düzenli olarak kullanılan kozmetik ürünler bir OB/GYN asistanı tarafından her bir kadına doğrudan sorularak belirlenmiştir.

Kullanım alışkanlıkları 36 kozmetik ürün için belirlenmiştir: 14 MÜ (allık, liner, ruj, maskara, göz farı, eyeliner, göz kalemi, kaş farı, pudra, kapatıcı, fondöten, makyaj temizleyici, oje ve oje çıkarıcı) ve 22 KBÜ [sekizi genel bakım için (güneş kremi, nemlendirici krem, sabun, duş jeli, vücut peelingi, parfüm, deodorant, ve kolajen hapları), yüz için yedi (günlük yüz kremi, yüz gece kremi, yüz temizleyici, yaşlanma karşıtı serum, yüz maskesi, yüz toniği ve yüz peelingi), genital bölge için dört (temizleyici, bakım losyonları, deodorant ve beyazlatıcı krem) ve saç için üç [şampuan, boya ve maske]]. Kozmetik kullanımı, sıklığa bakılmaksızın genel ve düzenli kullanıma göre değerlendirilmiştir.

GKU [labioplasti, vajinoplasti (sıkılaştırma, gençleştirme)], perineoplasti, vulvar veya perianal ağartma, lazer, sezaryen (C/S) skar revizyonu, hymenoplasti, klitoral başlık küçültme, G-noktası büyütme) hakkında yeterli bilgiye sahip olma düşüncesi ve herhangi bir GKU yaptırmaya isteği, bir OB/GYN asistanı tarafından doğrudan sorularak belirlenmiştir.

Gebelik veya doğum sonrasında kozmetik kullanım parametrelerindeki değişiklikler/niyet edilen değişiklikler ve GKU yaptırmaya isteği aşağıdaki soru sorularak değerlendirilmiştir: "gebeliğin/doğumun başlangıcından bu yana (veya gebelik/doğum durumunda), GKU ile ilgili kriterlerin/bilgi kaynaklarının kullanımını değiştirdiniz mi (veya değiştirecek misiniz)?" (Evet/Hayır).

Son olarak, yedi maddeden oluşan Likert tipi dört puanlı (1: Kesinlikle katılmıyorum ile 4: Kesinlikle katılıyorum) bir öz bildirim anketi olan bir öz bildirim anketi olan KGKAÖ uygulanmıştır⁹. Toplam olası puan 7 ile 28 arasında değişmekte olup, daha yüksek puan daha iyi genital benlik imajına işaret etmektedir.

İstatistiksel Analiz

G*Power 3.1.9.4 programı yardımıyla χ^2 -test ailesi kullanılarak hesaplanan 0,30 etki büyüklüğü ve 0,05 alfa tipi hata ile örneklem büyüklüğümüz için istatistiksel güç 0,872 idi.

Değişkenlerin normalliğini değerlendirmek için Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Normallik bulgularına göre, sürekli değişkenler ortalanca [çeyrekler arası aralık (IQR)] olarak sunulmuş, iki grup arasındaki karşılaştırmalar için Mann-Whitney U testi ve üç grup arasındaki karşılaştırmalar için Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır (örneğin KGKAÖ). Kategorik değişkenler n (%) olarak raporlanmıştır. Kategorik değişkenleri (örneğin sosyo-demografik veriler, GKU/kozmetiklere yönelik tutumlar) karşılaştırmak için Pearson χ^2 veya Fisher'in kesin testi kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalar, ki-kare testinin bulgularının anlamlı olması halinde Bonferroni düzeltilmesi ile post-hoc testi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kriterlerin, bilgi kaynaklarının,

kozmetik kullanımının (MÜ veya KBÜ), makyaj malzemelerinin ve GKU'nun hamilelik öncesi ve sonrası veya doğum öncesi ve sonrası oranlarını karşılaştırmak için McNemar'ın χ^2 testi kullanılarak çapraz analiz yapılmıştır.

İstatistiksel analiz için SPSS v.25 (IBM Corp, Armonk, NY, ABD) yazılımı kullanılmış ve p-değeri <0,05 istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR

Sosyo-demografik ve Obstetrik Veriler

Katılımcıların sosyo-demografik ve obstetrik verileri Tablo 1'de sunulmuştur. GK için ortalanca (IQR) gebelik haftası 35 (33-37) idi. GK'nın 6'sı (%7,1) ikinci trimesterde, 79'u (%92,9) ise üçüncü trimesterdeydi. Çoğul gebelikler 98 GK'nın 8'inde (%8,2) meydana gelmiştir.

LK için ortalanca (IQR) doğum haftası 38 (37-39) idi. Erken doğum 14 (%22,6) kadında gerçekleşmiştir. Ortanca (IQR) doğum ağırlığı 3200 g (2760-3500) idi. Düşük doğum ağırlığı 8 (%14) doğumda görüldü ve hiçbir bebek yüksek doğum ağırlığına sahip değildi. Doğum şekilleri 22 (%22,9) LK'de vajinal, 74 (%77,1) LK'de C/S idi ve 96'sının 4'ünde (%4,2) çoğul gebelik vardı.

Genital Kozmetik Uygulamalar Ve KGKAÖ Skorları

Çalışma gruplarının GKU ve KGKAÖ skorları Tablo 2'de sunulmuştur. Labioplasti dışında, çalışma grupları arasında GKU açısından anlamlı bir fark yoktu; bu oran GOK grubunda en yüksek ve GK grubunda en düşüktü (p=0,015) (Şekil 1).

KGKAÖ puanları en az bir GKU yaptırmak isteyen katılımcılarda (medyan, IQR=21, 18-25) istemeyenlere (medyan, IQR=23, 20-27) kıyasla anlamlı derecede düşüktü (p=0,015). GKU yaptırmayı düşünme ile eğitim düzeyi hariç sosyo-demografik veya obstetrik özellikler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. GK, GOK ve LK gruplarında, GKU yaptırmayı düşünen kadınların sırasıyla %44,8'i, %76,54'i (Z-skoru=3,9, p=0,004) ve %35'i üniversite veya daha yüksek eğitim düzeyine sahiptir (p=0,008).

GKU ile İlgili Değişen Tutumlar

Diğer gruplara kıyasla daha fazla sayıda GOK gebelik veya doğum durumunda GKU'lara yönelik tutumlarının değişeceğini belirtmiştir (sırasıyla p<0,001 ve p<0,001) (Tablo 3). GK'nın GKU'ya yönelik tutumları gebelik öncesi veya GK'ların GKU'lara yönelik doğum durumunda olanlara benzerdi (p>0,05). Benzer şekilde, GK'ların tutumları da gebelik ve gebelik öncesine kıyasla benzerdi (p>0,05).

Tablo 1. Katılımcıların sosyo-demografik ve obstetrik verileri (n=276)

Özellikler (n, %)	GK (n=98)	GOK (n=82)	LK (n=96)	p
Yaş (yıl)				
≤20	11 (%11,7)	6 (%7,3)	15 (%15,6)	0,052
21-25	34 (%36,2)	27 (%32,9)	18 (%18,8)	
26-30	21 (%22,3)	11 (%13,4)	25 (%26)	
31-35	15 (%16)	17 (%20,7)	19 (%19,8)	
>35	13 (%13,8)	21 (%25,6)	19 (%19,8)	
Eğitim				
İlkokul	29 (%29,6)	17 (%20,7)	38 (%39,6)	<0,001*
Lise	35 (%35,7)	17 (%20,7)	32 (%33,3)	
Üniversite ve üstü	34 (%34,7) ^a	48 (%58,5%) ^b	26 (%27,1) ^a	
Medeni durum				
Evli	94 (%95,9) ^c	53 (%64,6) ^d	83 (%87,4) ^c	<0,001**
Diğer	4 (%4,1) ^f	29 (%35,4) ^g	12 (%12,6%) ^h	
Çalışan				
Evet	15 (%15,3) ⁱ	45 (%54,9) ^j	32 (%33,3%) ^k	<0,001***
Hayır	83 (%84,7) ^l	37 (%45,1%) ^m	64 (%66,7%) ⁿ	
Sosyoekonomi				
Düşük gelirli	32 (%32,7)	19 (%23,2)	42 (%43,8)	0,064
Orta gelirli	57 (%58,2)	52 (%63,4)	46 (%47,9)	
Yüksek gelir	9 (%9,2)	11 (%13,4)	8 (%8,3)	
Konut				
Kentsel	90 (%95,7)	77 (%97,5)	86 (%89,6)	0,062
Kırsal	4 (%4,3)	2 (%2,5)	10 (%10,4)	
Önceki hamilelik				
0	20 (%26,3)		23 (%30,3)	0,605
1	32 (%42,1)		26 (%34,2)	
≥2	24 (%31,6)		27 (%35,5)	
İlk anne yaşı (yıl)				
≤20	10 (%30,3)		16 (%40)	0,230
21-25	9 (%27,3)		13 (%32,5)	
26-30	12 (%36,4)		7 (%17,5)	
31-35	1 (%3)		4 (%10)	
>35	1 (%3)		0	
Erken doğum				
Evet	12 (%21,8)		12 (%22,6)	0,918
Hayır	43 (%78,2)		41 (%77,4)	
Çoğul gebelik				
Evet	2 (%3,6)		3 (%5,9)	0,670
Hayır	53 (%96,4)		48 (%94,1)	
Doğum şekli				
Vajinal	18 (%35,3)		15 (%29,4)	0,717
C/S	32 (%62,7)		34 (%66,7)	
Her ikisi de	1 (%2)		2 (%3,9)	
Abortus				
Evet	17 (%30,9)		11 (%20,8)	0,229
Hayır	38 (%69,1)		42 (%79,2)	

*: İkili karşılaştırmalar; ^b (Z-skor= 4,3, p<0,001). ^adan önemli ölçüde farklıdır. **: İkili karşılaştırmalar, ^c ile ^d, ^d ile ^e, ^e ile ^f ve ^g ile ^h arasındaki farklar anlamlıdır (Z-skorları ^c için 4,1, ^d için -5,6, ^f için -4,1 ve ^g için 5,6'dır. p<0,001). ***: İkili karşılaştırmalar; ⁱ ile ^j, ^j ile ^k, ⁱ ile ^k, ^j ile ^m, ^m ile ⁿ ve ^l ile ⁿ arasındaki farklar anlamlıdır (Z-skorları ⁱ için -4,7, ^j için 4,9, ^l için 4,7 ve ^m için -4,9'dur. P<0,001). GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Yrs: Yıl, C/S: Sezaryen, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

Çaprazlama analizine göre, lazer prosedürü isteyen GOK'ların çoğu bunu hamilelik sırasında yaptırmayacaklarını belirtmiştir ($p=0,006$). Buna ek olarak, 10 ve 16 kadın sırasıyla gebelik ve doğum durumunda C/S skar revizyonu yaptıracaklarını belirtmiştir ($p=0,002$) (Tablo 4). Diğer GKU'lara yönelik tutumlar, hamilelik veya doğum durumunda amaçlanan tutumlara benzerdi ($p>0,05$).

Kozmetik Ürün Kullanımı

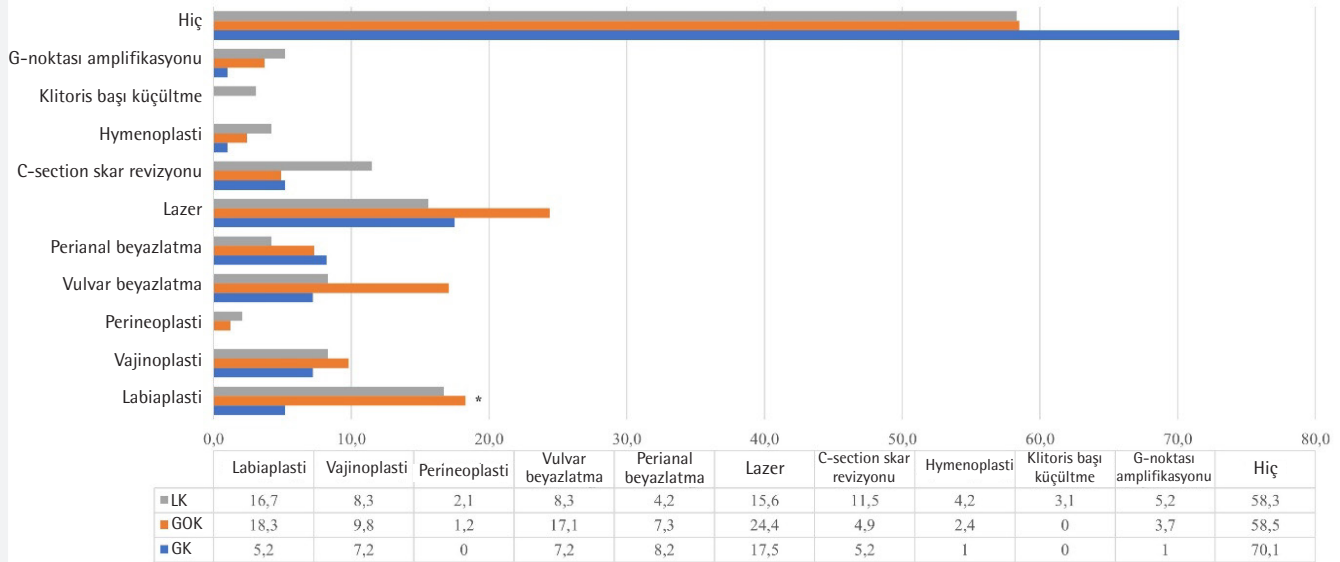
Kozmetik seçim kriterleri, bilgi kaynakları ve kozmetik satın alma sıklıkları Tablo 5'te özetlenmiştir. Kozmetik seçim kriterleri 34 (%36,2) GK ve 14 (%15,2) LK'da gebelik öncesine kıyasla ve 49 (%69,5) GOK'ta gebelik durumunda değişmiştir ($p<0,001$). Ek olarak, kozmetik seçim kriterleri doğumdan sonra 13 (%14)

Tablo 2. GKU'lara yönelik bilgi ve tutumlar ve KGKAÖ grup puanları

	GK	GOK	LK	p
Yeterli GCP bilgisi				
Evet	27 (%28,7)	26 (%31,7)	27 (%28,4)	0,873
Hayır	67 (%71,3)	56 (%68,3)	68 (%71,6)	
En az bir GCP ile ilgileniyor				
Evet	29 (%29,9)	34 (%41,5)	40 (%41,7)	0,161
Hayır	68 (%70,1)	48 (%58,5)	56 (%58,3)	
GCP yaptırmayı düşünen katılımcılar arasında				
İlkokul	5 (%17,2)	4 (%11,8)	9 (%22,5)	0,008*
Lise	11 (%37,9)	4 (%11,8)	17 (%42,5)	
Üniversite ve üstü	13 (%44,8) ^a	26 (%76,5) ^b	14 (%35)(a)	
Labioplasti yaptırmayı düşünüyorsanız				
Evet	5 (%5,2) ^{c(c)}	15 (%18,3) ^d	16 (%16,7) ^d	0,015**
Hayır	92 (%94,8) ^{c(e)}	67 (%81,7) ^f	80 (%83,3) ^f	
KGKAÖ [medyan (IQR)]	21 (19-25)	23 (19-27)	22 (%19-27)	0,518

* : İkili karşılaştırmalar; ^b (Z-skoru =3,9, $p=0,004$) ^adan önemli ölçüde farklıdır. ** : İkili karşılaştırmalar, ^c ile ^d ve ^e ile ^f arasındaki farklarönemlidir (Z-skorum ^c için -3,2ve ^e için 3,2'dir. $p=0,006$). GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, GKU: Genital kozmetik uygulamalar, KGKAÖ: Kadın Genital Kendilik Algısı ölçeği, IQR: Çeyrekler arası aralık, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

GKU isteyen katılımcıların oranları (%)

Şekil 1. Çalışma grubuna göre GKU yaptırmak isteyen katılımcıların oranları

*: $p=0,015$. İkili karşılaştırmalar: GK oranı diğerlerinden önemli ölçüde farklıydı. (Z-skoru: -3,2, $p=0,006$). GKU: Genital kozmetik uygulamalar, GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

Tablo 3. GOK'lara yönelik tutumlardaki değişiklikler

Gebelik sırasında/halinde değişiklikler/niyet edilen değişiklikler	GK	GOK	LK	p
Hayır	70 (%74,5) ^a	34 (%41,5) ^b	60 (%63,2) ^a	<0,001*
Evet	8 (%8,5) ^c	23 (%28) ^d	5 (%5,3) ^c	
Bilinmiyor	16 (%17)	25 (%30,5)	30 (%31,6)	
Doğum sonrası/doğum durumunda değişiklikler/niyet edilen değişiklikler	GK	GOK	LK	p
Hayır	63 (%67) ^e	34 (%41,5) ^f	64 (%68,1) ^e	<0,001**
Evet	5 (%5,3) ^g	19 (%23,2) ^h	8 (%8,5) ^g	
Bilinmiyor	26 (%27,7)	29 (%35,4)	22 (%23,4)	

*: İkili karşılaştırmalar; ^b ile ^a ve ^d ile ^c arasındaki farklar anlamlıdır Z-skorları ^b için -4,2 ve ^d için 4,7'dir. p<0,001. **: İkili karşılaştırmalar; ^f ile ^e ve ^g ile ^e arasındaki farklar anlamlıdır Z-skoru: -4, p=0,003; ^h Z-skoru: 3,9, p=0,004). GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

Tablo 4. GOK grubunda GKU'lara yönelik tutumlardaki değişikliklerin çapraz analizi

GKU	Güncel tutumlar	Hamilelik durumunda amaçlanan tutumlar		p
Lazer	Hayır (n=42)	Hayır (n=41)	Evet (n=1)	0,006
	Evet (n=15)	Hayır (n=11)	Evet (n=4)	
Sezaryen yara izi revizyonu	Hayır (n=56)	Hayır (n=46)	Evet (n=10)	0,002
	Evet (n=1)	Hayır (n=0)	Evet (n=1)	
GKU	Güncel tutumlar	Doğum durumunda amaçlanan tutumlar		p
Lazer	Hayır (n=38)	Hayır (n=35)	Evet (n=3)	0,227
	Evet (n=16)	Hayır (n=8)	Evet (n=8)	
Sezaryen yara izi revizyonu	Hayır (n=52)	Hayır (n=36)	Evet (n=16)	<0,001
	Evet (n=2)	Hayır (n=0)	Evet (n=2)	

GKU: Genital kozmetik uygulamalar, GOK: Üreme çağındaki hamile olmayan kadınlar

GK, 16 (%18,2) GK ve 38 (%46,3) GOK'ta doğum durumunda değişmiştir (p<0,001). Seçim kriterleri, gebelik veya doğum olgusunda GOK için içerik ve doktor tavsiyesi, doğum olgusunda ise GK için içerik olmuştur.

Kozmetik seçiminde dikkate alınan bilgi kaynakları 13 (%15,1) GK ve 6 (%6,5) LK'da gebelik öncesine kıyasla, 25 (%31,3) GOK'ta ise gebelik durumunda değişmiştir (p<0,001). Öte yandan, doğumdan sonra 4 (%4,3) LK, 9 (%10,2) GK ve doğum olgusunda 24 (%30) GOK tarafından bir değişiklik bildirilmiştir (p<0,001). Gebelik veya doğum olgularında, dermatologların tavsiyesi GOK için önde gelen bilgi kaynağı olmuştur. Benzer şekilde, dermatologların tavsiyesi doğum durumunda GK arasında en sık rastlanan bilgi kaynağı olmuştur.

Düzenli olarak MÜ kullanan katılımcıların oranları Şekil 2'de sunulmuştur. GK grubunda altı kadın gebelikte fondöten kullanmaktan vazgeçtiğini belirtmiştir (p=0,031). GK veya LK gruplarındaki diğer değişiklikler anlamlı değildir. GOK grubundaki önemli değişiklikler Tablo 6'da sunulmuştur.

Çalışma gruplarına göre tercih edilen makyaj malzemeleri Tablo 7'de özetlenmiştir. GK grubunda, dokuz kadın (%10,2) makyaj malzemelerinde hamilelik öncesine kıyasla bir değişiklik olduğunu belirtirken, dört kadın (%4,6) doğum

durumunda değişiklik yapma niyetinde olduğunu belirtmiştir. GOK grubunda 16 (%20,5) ve 12 (%15,4) kadın sırasıyla gebelik ve doğum durumunda makyaj malzemelerinde değişiklik yapma niyetinde olduğunu belirtmiştir; ancak bu değişiklikler istatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0,05).

Düzenli olarak KBÜ kullanan katılımcıların oranları Şekil 3'te sunulmuştur. Yüz kremi (p<0,001), duş jeli (p=0,035), yaşlanma karşıtı serum (p=0,003), yüz gece kremi (p=0,002), yüz temizleyici (p<0,001), yüz peelingi (p=0,013), güneş kremi (p=0,001), nemlendirici krem (p=0,002), saç boyası (p=0,001) ve kollajen hapi (p=0,001) kullanımı GOK grubunda anlamlı derecede daha siktir. Tüm katılımcılar birden fazla KBÜ kullanmıştır. Gebelik veya doğum olgularında KBÜ kullanımında hiçbir grupta önemli bir değişiklik olmamıştır.

TARTIŞMA

Bu çalışma, GK, GOK VE LK'da yaygın olarak kullanılan 36 kozmetik ürün için GKU'lara yönelik tutumlar ve genel kullanım şekilleri hakkında bilgi vermektedir. Tüm gruplardaki katılımcıların yarısından fazlası GKU'lara yönelik olumsuz tutumlara sahiptir. KGKAÖ puanları gruplar arasında önemli bir farklılık göstermese de, en az bir GKU'ya sahip olmak isteyen kadınlar arasında puanlar önemli ölçüde daha düşüktü.

Tablo 5. Kozmetik seçim kriterleri, bilgi kaynakları ve kozmetik satın alma sıklıkları

Kriterler	GK	GOK	LK	p
İçindekiler	54 (%56,3) ^a	44 (%53,7) ^a	31 (%32,3) ^b	0,001*
Fiyat	26 (%27,1)	29 (%35,4)	35 (%36,5)	0,325
Marka	43 (%44,8) ^c	42 (%51,2) ^c	18 (%18,8) ^d	< 0,001**
Koku	28 (%29,2)	24 (%29,3)	20 (%20,8)	0,323
Doktor tavsiyesi	39 (%40,6)	39 (%47,6)	34 (%35,4)	0,259
Görünüş	4 (%4,2)	5 (%6,1)	7 (%7,3)	0,648
Arkadaş tavsiyesi	9 (%9,4)	19 (%23,2)	21 (%21,9)	0,026***
Alışkanlık	16 (%16,7)	20 (%24,4)	13 (%13,5)	0,158
Kullanıcı yorumları	29 (%30,2)	34 (%41,5)	25 (%26)	0,079
Net içerik	2 (%2,1)	3 (%3,7)	1 (%1)	0,491
Paket	0	6 (%7,3)	2 (%2,1)	0,013***
Memnuniyet	47 (%49)	50 (%61)	39 (%40,6)	0,025***
Diğer	1 (%1)	0	4 (%4,2)	0,091
Bilgi kaynakları	GK	GOK	LK	p
Reklamlar	10 (%10,3)	16 (%19,5)	16 (%16,7)	0,209
Sosyal medya fenomenleri	12 (%12,4)	16 (%19,5)	11 (%11,5)	0,251
Satış Görevlisi	9 (%9,3)	8 (%9,8)	18 (%18,8)	0,090
Dermatologlar	64 (%66) (e)	60 (%73,2) ^c	45 (%46,9) ^f	0,001****
İnternet	11 (%11,3)	15 (%18,3)	12 (%12,5)	0,364
Arkadaş tavsiyesi	30 (%30,9)	36 (%43,9)	45 (%46,9)	0,058
Estetisyenler	19 (%19,6)	18 (%22)	20 (%20,8)	0,927
TV programları	0	4 (%4,9)	7 (%7,3)	0,032***
Bloglarda kullanıcı yorumları	26 (%26,8)	27 (%32,9)	17 (%17,7)	0,063
Satın alma sıklığı	GK	GOK	LK	p
Ayda bir kez	15 (16%)	16 (%19,8)	11 (%12,5)	0,518
Üç aylık	15 (%16)	22 (%27,2)	17 (%19,3)	
Yılda iki kez	20 (%21,3)	17 (%21)	20 (%22,7)	
Yılda bir kez	23 (%24,5)	12 (%14,8)	18 (%20,5)	
Diğer	21 (%22,3)	14 (%17,3)	22 (%25)	

*: İkili karşılaştırmalar; ^b (Z-skoru: -3,6, p<0,001) "dan anlamlı derecede farklıdır; **: İkili karşılaştırmalar; ^d (Z-skoru: -4,7, p< 0,001) "den anlamlı derecede farklıdır, *** : Bonferroni düzeltmesi ile yapılan post-hoc analizine göre ikili karşılaştırmalar anlamsızdır, **** : İkili karşılaştırmalar; ^f (Z-skoru: -3,6, p<0,001) "den anlamlı derecede farklıdır, GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

Hamilelik veya doğum durumunda, kozmetikler için önde gelen bilgi kaynağı dermatolog tavsiyesi olup, GOK grubunda tercih kriterleri içerik ve doktor tavsiyesi olmuştur. Doğum durumunda GK için tercih edilen bilgi kaynağı içerik maddeleri ve dermatolog tavsiyesi olmuştur.

Genital Kozmetik Uygulamalar ve KGKAÖ Puanları

Birçok kadın doğum, fiziksel faktörler veya menopoz nedeniyle cinsel organlarında cinsel yaşamı, öz-bilinci ve yaşam kalitesini etkileyen istenmeyen değişiklikler yaşar. Günümüzde, bu istenmeyen değişiklikler GKU ile iyileştirilebilir.

Kadınlar arasında GKU'yu yönelik artan talepte, sosyal medya, İnternet ve TV'deki bilgiler veya normal genital anatomi hakkında doğru bilginin olmaması da dahil olmak üzere

birçok faktör rol oynamaktadır. Buna ek olarak, kadınların güzellik algıları modifiye edilmiş vulva görüntülerine maruz kalarak değişebilir¹⁰. Bu nedenle, genital öz imajla ilgili memnuniyetsizlik de GKU'ya yönelik artan talebin nedeni olabilir. Öte yandan, bekaretin büyük önemi gibi kültürel veya dini nedenler, kadınların hymenoplasti gibi GKU talep etmelerine neden olabilir. Türkiye'de kadın nüfusu arasında GKU'nun kesin istatistiklerini veya kadınların ya da sağlık çalışanlarının GKU hakkında ne kadar bilgiye sahip olduğunu bilmiyoruz. Bu nedenle, bu konuda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Katılımcıların çoğu GKU hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını düşünmektedir. Ayrıca, tüm gruplardaki kadınların yarısından fazlası GKU'ları istemediklerini belirtmiştir (Tablo 2). Bu tutum, GKU hakkındaki bilgi eksikliğine veya

Tablo 6. Gebelik veya doğum olaylarında GOK grubunda MÜ kullanımındaki değişikliklerin çapraz analizi

Ürün	Mevcut kullanım	Hamilelik durumunda kullanım amacı		p
Allık	Hayır (n=42)	Hayır (n=42)	Evet (n=0)	0,031
	Evet (n=40)	Hayır (n=6)	Evet (n=34)	
Ruj	Hayır (n=31)	Hayır (n=31)	Evet (n=0)	0,001
	Evet (n=51)	Hayır (n=11)	Evet (n=40)	
Maskara	Hayır (n=25)	Hayır (n=25)	Evet (n=0)	0,008
	Evet (n=57)	Hayır (n=8)	Evet (n=49)	
Makyaj çıkarıcı	Hayır (n=40)	Hayır (n=40)	Evet (n=0)	0,016
	Evet (n=42)	Hayır (n=7)	Evet (n=35)	
Pudra	Hayır (n=62)	Hayır (n=62)	Evet (n=0)	0,031
	Evet (n=20)	Hayır (n=6)	Evet (n=14)	
Kapatıcı	Hayır (n=53)	Hayır (n=53)	Evet (n=0)	0,031
	Evet (n=29)	Hayır (n=6)	Evet (n=23)	
Fondöten	Hayır (n=52)	Hayır (n=52)	Evet (n=0)	0,016
	Evet (n=30)	Hayır (n=7)	Evet (n=23)	
Ürün	Mevcut kullanım	Doğum durumunda kullanım amacı		p
Ruj	Hayır (n=31)	Hayır (n=31)	Evet (n=0)	0,004
	Evet (n=51)	Hayır (n=9)	Evet (n=42)	
Maskara	Hayır (n=25)	Hayır (n=25)	Evet (n=0)	0,016
	Evet (n=57)	Hayır (n=7)	Evet (n=50)	
Makyaj çıkarıcı	Hayır (n=40)	Hayır (n=40)	Evet (n=0)	0,008
	Evet (n=42)	Hayır (n=8)	Evet (n=34)	
Fondöten	Hayır (n=52)	Hayır (n=52)	Evet (n=0)	0,031
	Evet (n=30)	Hayır (n=6)	Evet (n=24)	

MÜ: Makyaj ürünleri, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar

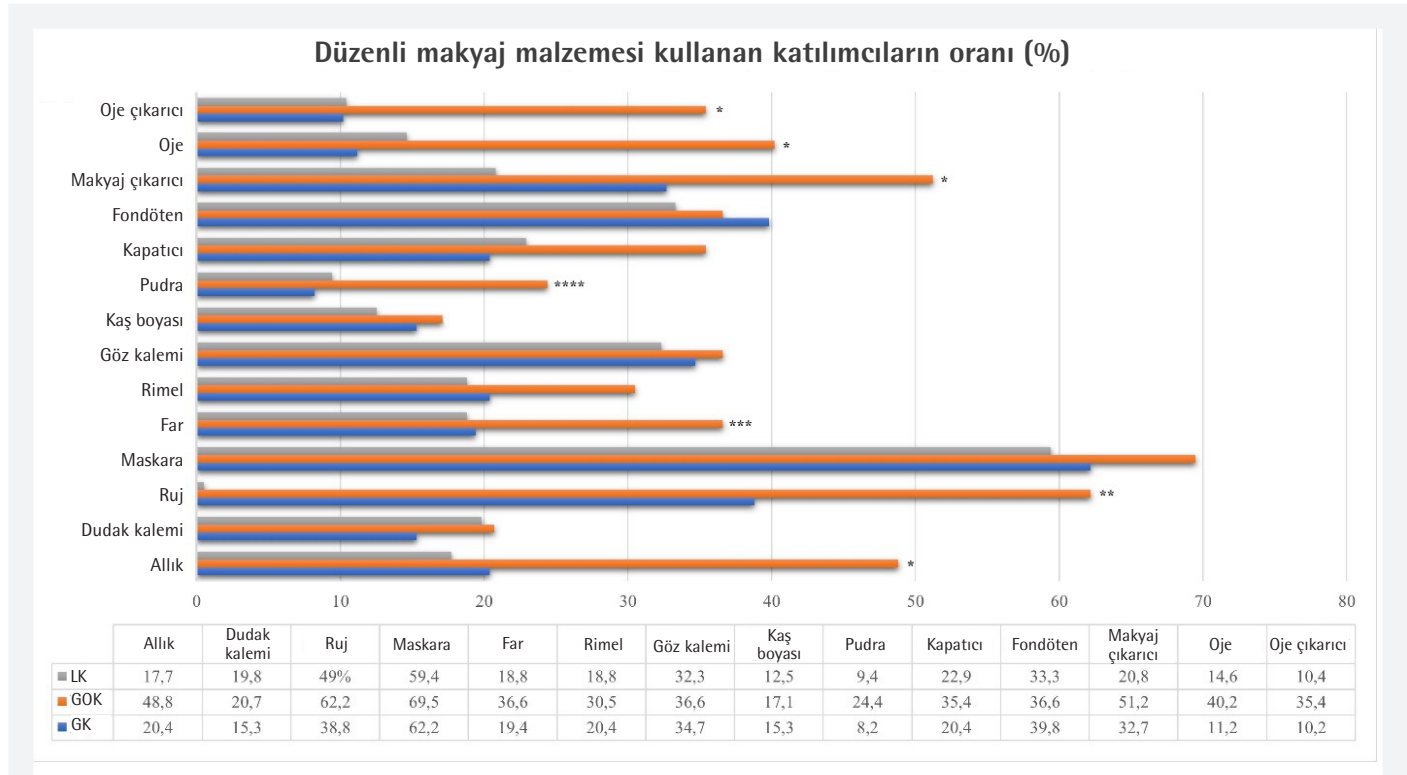
Tablo 7. Makyaj malzemesi seçimleri

Makyaj malzemeleri	GK	GOK	LK	p
Yağsız	17 (%17,5)	21 (%25,9)	14 (%14,6)	0,144
Alkolsüz	36 (%37,1)	39 (%48,1)	32 (%33,3)	0,117
Paraben içermez	37 (%38,1)	40 (%49,4) ^a	24 (%25) ^b	0,003*
Cilasız	23 (%23,7)	34 (%42)	25 (%26)	0,018**
Komedojenik değildir	35 (%36,1) ^c	38 (%46,9) ^c	19 (%19,8) ^d	0,001***
Doğal ürünler	62 (%63,9)	41 (%50,6)	55 (%57,3)	0,201

*: İkili karşılaştırmalar; ^b (Z-skoru: -3,1, p=0,0082) ^adan anlamlı derecede farklıdır. **: Bonferroni düzeltmesi ile yapılan post-hoc analizine göre ikili karşılaştırmalar anlamsızdır. ***: İkili karşılaştırmalar; ^d (Z-skoru: -3,5, p<0,001) ^cden anlamlı derecede farklıdır. GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Z-skoru: Düzeltilmiş artık

çalışma popülasyonundaki utangaçlık ve genital sorunlara özel yaklaşımlara bağlanabilir. Diğer atfedilebilir nedenler ise bu tür prosedürler için ödeme yapabilecek mali kaynaklar ve eğitim seviyesidir. Tüm gruplarda katılımcıların çoğu düşük/orta gelirlidir. GOK ve LK gruplarında GKU yaptırmayı düşünenler arasında üniversite ve üzeri eğitim düzeyine sahip kadınların oranı anlamlı derecede yüksektir. Bu nedenle, eğitim seviyesi düştükçe GKU'ya yönelik bilgi veya olumlu tutumların da azaldığı tahmin edilmektedir.

En çok arzu edilen GKU, GK için lazer, perianal/vulvar ağartma ve vajinoplasti, GOK için lazer, labioplasti, vulvar ağartma ve vajinoplasti ve LK için labioplasti, lazer, C/S skar revizyonu, vajinoplasti ve vulvar ağartma olmuştur. GOK grubunda, gebelik veya doğum durumunda GKU'ya yönelik tutumlarını değiştirmeyi düşünen kadınların oranı diğer gruplara kıyasla anlamlı derecede yüksektir. Gebe ve lohusa kadınlar, gebelik öncesi veya sonrasına kıyasla ya da doğum durumunda benzer tutumlara sahipti. Bununla birlikte, GOK için sadece lazer ve C/S

Şekil 2. Düzenli makyaj Düzenli olarak makyaj ürünleri kullanan katılımcıların oranları

*: $p<0,001$. Post-hoc testleri: Oje çıkarıcı; GOK Z-skoru: 5, $p<0,001$. Oje; NPW Z-skoru: 5,1, $p<0,001$. Makyaj temizleyici; GOK Z-skoru: 3,9, $p<0,001$. Allık; GOK Z-skoru: 5, $p<0,001$. **: $p=0,007$. Bonferroni düzeltmesi ile yapılan post-hoc analizine göre ikili karşılaştırmalar anlamsızdı. ***: $p=0,008$. Post-hoc testleri: Göz farı; GOK Z-skoru: 3,1, $p=0,0082$. ****: $p=0,002$. Post-hoc testleri: Pudra; GOK Z-skoru: 3,5, $p<0,001$. GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar, Z-skoru: Düzeltilmiş artıklar

skar revizyonuna yönelik tutumlar önemli ölçüde değişmiştir. Kadınların çoğunluğu hamilelik durumunda lazere karşı olumsuz tutum sergilemiştir. C/S skar revizyonu, kadınların hamilelik veya doğum olgularında yaptırabilecekleri GOK'ların başında gelmektedir (Tablo 4).

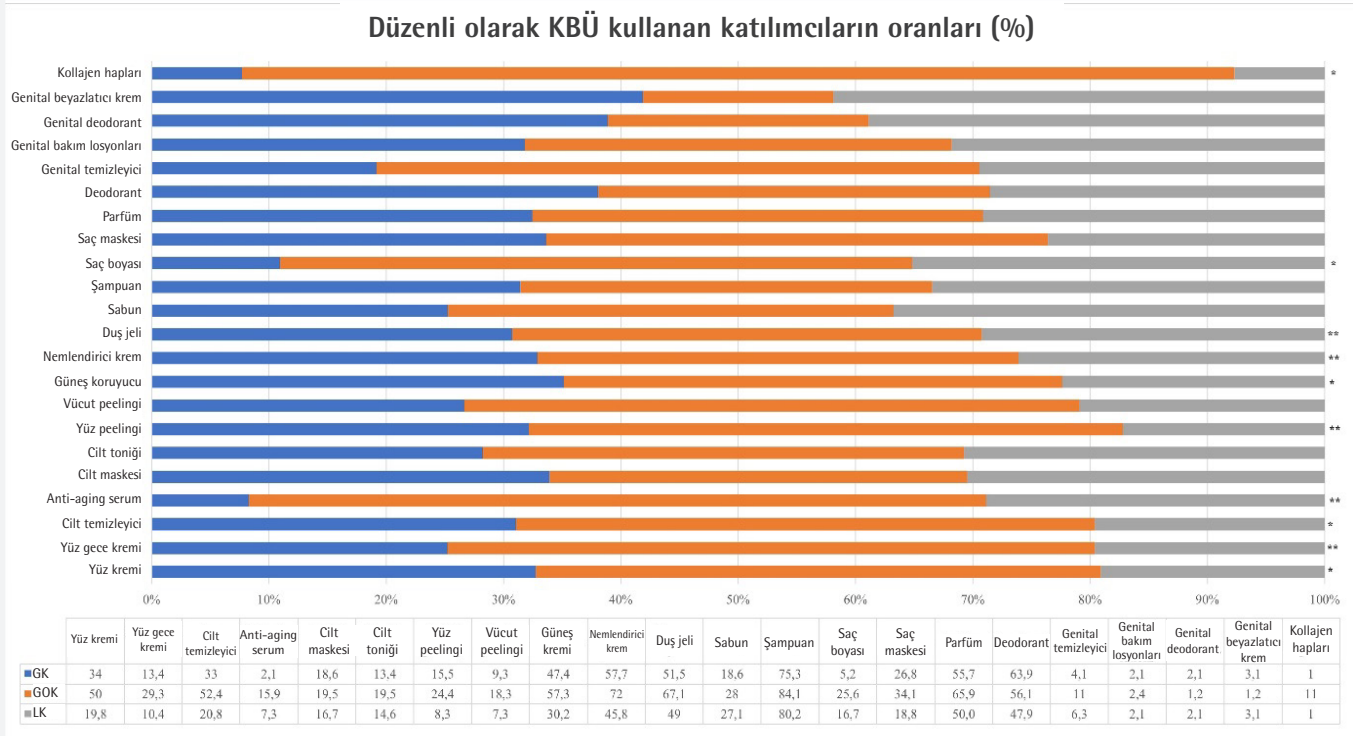
GKU arayışı, genital benlik imajının yaşam kalitesi, genital görünümünden memnuniyetsizlik veya cinsel performans üzerindeki olumsuz etkisi ile ilişkili olabilir^{1,10}. Literatürle uyumlu olarak, GKU isteyen kadınlarda KGKAÖ puanları anlamlı derecede düşüktü. Ancak katılımcılar depresyon, anksiyete veya vücut dismorfik bozukluğu gibi psikolojik geçmişleri açısından değerlendirilmemiştir.

Kozmetik Ürün Kullanımı

Çoğu KBÜ, özellikle de şampuan, duş jeli, nemlendirici krem, parfüm ve deodorant gibi genital hijyen ve cilt bakım ürünleri, literatürle uyumlu olarak beklendiği gibi tüm çalışma grupları tarafından yaygın olarak kullanılmıştır^{11,12}. Bununla birlikte, GOK diğer çalışmalara kıyasla gebelik dışında genellikle daha az KBÜ ve MÜ kullanmıştır¹³⁻¹⁶. Yüz kremleri (gündüz ve gece), yüz temizleyiciler, yaşlanma karşıtı serumlar, yüz peelingi, saç boyaları, güneş kremleri, nemlendirici kremler, duş jelleri

ve kolajen hapları dahil olmak üzere bazı KBÜ kullanımları GK ve LK'de GOK'ye kıyasla önemli ölçüde daha düşüktü. Ancak, bu eğilimin KBÜ'nün potansiyel zararlı etkilerine ilişkin farkındalıktan mı yoksa bu dönemlerde kadınların öz bakımlarının azalmasından mı kaynaklandığı belirsizdir. Benzer şekilde, allık, ruj, göz farı, pudra, makyaj temizleyici, oje ve oje çıkarıcı dahil olmak üzere bazı MÜ kullanımı GK ve LK'de önemli ölçüde daha düşüktü. Öte yandan, GOK'ların önemli bir kısmı hamilelik durumunda allık, pudra ve kapatıcı; hamilelik veya doğum olgusu durumunda ise ruj, maskara, makyaj temizleyici ve fondöten kullanmayı bırakmayı düşünmektedir. Ancak, muhtemelen çalışma grupları arasındaki eşit olmayan eğitim seviyeleriyle ilgili olarak, diğer gruplarda değişiklikler ya da değişiklik niyetleri önemsizdi.

GK'de kozmetik kullanım alışkanlıkları üzerine yapılan çalışmaların çoğu, farklı KBÜ veya MÜ için 24 ila 48 saatlik hatırlama anketleri kullanarak veri toplamıştır^{11,12,17,18}. Marie ve ark.¹⁶ gebe olan ve GOK kullanım sıklığına bakılmaksızın kozmetiklerin rutin kullanım alışkanlıkları hakkında bir anket çalışması gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada, GK tarafından en sık vazgeçilen ürünler oje, oje çıkarıcı ve saç boyası olmuştur. Buna ek olarak, güvenli içerik ve koku kozmetik kullanımı

Şekil 3. Düzenli olarak KBÜ kullanan katılımcıların oranları

*: $p < 0,001$. Post-hoc testleri: Kolajen hapları; GOK Z-skoru: 3,8, $p < 0,001$. Saç boyası; PW Z-skoru: -3,4, $p < 0,001$. Güneş kremi; LK Z-skoru: -3,5, $p < 0,001$. Yüz temizleyici; GOK'nin Z-skoru: 4,1, PuW'nin Z-skoru: -3,5, $p < 0,001$). Yüz kremi; GOK Z-skoru: 3,7, PuW Z-skoru: -3,6, $p < 0,001$. **: $p < 0,05$. Post-hoc testleri: Nemlendirici krem; GOK Z-skoru: 3,1, $p = 0,0082$. Yaşlanma karşıtı serum; GOK Z-skoru: 3,1, $p = 0,0082$. Yüz gece kremi; GOK Z-skoru: 3,5, $p < 0,001$. Bonferroni düzeltmesi ile yapılan post-hoc analizine göre "duş jeli" ve "yüz peelingi" ikili karşılaştırmaları önemsizdir. KBÜ: Kişisel bakım ürünleri, GK: Gebe kadınlar, GOK: Üreme çağındaki gebe olmayan kadınlar, LK: Lohusa kadınlar

değiştiren kadınlar arasında yeni tercih kriterleri olmuştur. Gebelik durumunda, GOK içerik ve profesyonel tavsiyeyi seçim kriterleri olarak belirtmiştir. Bu çalışmada, az sayıda kadın ev kadını fondöten kullanmaktan vazgeçtiğini belirtmiştir ($p = 0,031$). Belirtilen diğer değişiklikler önemli değildi. Hamilelik veya doğum olgularında, içerik ve doktor tavsiyesi tercih kriterleri olmuştur.

Çalışmanın Kısıtlılıkları

Bu çalışmanın, küçük örneklem büyüklüğü ve kesitsel ve öz bildirim anketi tasarımı nedeniyle potansiyel bilgi yanlılığı gibi bazı kısıtlımları bulunmaktadır. GK'ya yönelik tutumları ve kozmetik kullanım yaygınlığını etkileyebilecek olası karıştırıcılar (eğitim düzeyi, medeni durum ve çalışma durumu) çalışma grupları arasında homojen değildi. GK'nin %93,3'ü üçüncü trimesterde olduğundan, kozmetik kullanım alışkanlıkları veya GK'ya yönelik tutumlar hakkında potansiyel bir hatırlama yanlılığı olabilir. Bu çalışma gebelik dönemlerine göre kullanım alışkanlıklarını değerlendirememiştir. Ayrıca, kadınların kozmetiklerle ilgili risk algıları da analiz edilmemiştir. GK'ya

yönelik tutumlar ile obstetrik özellikler arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasına rağmen, LK'ların %77'si C/S ile doğum yapmıştır, bu da vajinal doğumun GK'ya talepleri üzerindeki etkilerinin hafife alınmasına neden olabilir. Son olarak, çalışma kadınların GK'ya hakkındaki tam bilgi düzeyini tek tek değerlendirememiştir.

SONUÇ

Bu çalışma, GK, GOK ve LK'da GK'ya ve kozmetik kullanımına yönelik tutumları karşılaştırmıştır. Bu çalışmanın bulguları, sağlık çalışanlarının kadınları gebelik veya lohusalık sırasında GK'ya ve kozmetik kullanımı hakkında bilgilendirmek için farkındalıklarını artırmaya yardımcı olacaktır. Bu çalışmanın bulgularını doğrulamak ve ilerletmek için genel nüfusu temsil eden daha geniş katılımlı başka çalışmalara ihtiyaç vardır.

Etik

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından

onaylanmış (karar no: 2023.28.02.06, tarih: 28.02.2023) ve 2000 yılında revize edilen 1975 Helsinki Bildirgesi'nin ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Hasta Onayı: Tüm katılımcılar çalışmaya katılmadan önce bilgilendirilmiş onam imzalamışlardır.

Teşekkür

Yazarlar finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Dipnot

Yazarlık Katkıları

Konsept: Ö.Z., İ.Ö.A., M.T.A., Dizayn: Ö.Z., İ.Ö.A., M.T.A., Veri Toplama veya İşleme: İ.Ö.A., M.T.A., Analiz veya Yorumlama: Ö.Z., Literatür Arama: Ö.Z., İ.Ö.A., M.T.A., Yazan: Ö.Z.

Çıkar Çatışması: Yazarların beyan edecek herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek: Bu çalışma için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

KAYNAKLAR

- Shaw D, Allen L, Chan C, Kives S, Popadiuk C, Robertson D, et al. Guideline No. 423: female genital cosmetic surgery and procedures. *J Obstet Gynaecol Can.* 2022;44:204-14.
- Cosmetic Surgery National Data Bank Statistics. *Aesthet Surg J.* 2018;38(suppl_3):1-24.
- Bocca B, Pino A, Alimonti A, Forte G. Toxic metals contained in cosmetics: a status report. *Regul Toxicol Pharmacol.* 2014;68:447-67.
- Zota AR, Shamasunder B. The environmental injustice of beauty: framing chemical exposures from beauty products as a health disparities concern. *Am J Obstet Gynecol.* 2017;217:418.e1-e6.
- Larsson K, Ljung Björklund K, Palm B, Wennberg M, Kaj L, Lindh CH, et al. Exposure determinants of phthalates, parabens, bisphenol a and triclosan in Swedish mothers and their children. *Environ Int.* 2014;73:323-33.
- Ko A, Kang HS, Park JH, Kwon JE, Moon GI, Hwang MS, et al. The association between urinary benzophenone concentrations and personal care product use in Korean adults. *Arch Environ Contam Toxicol.* 2016;70:640-6.
- Philippat C, Mortamais M, Chevrier C, Petit C, Calafat AM, Ye X, et al. Exposure to phthalates and phenols during pregnancy and offspring size at birth. *Environ Health Perspect.* 2012;120:464-70.
- Li H, Zheng J, Wang H, Huang G, Huang Q, Feng N, et al. Maternal cosmetics use during pregnancy and risks of adverse outcomes: a prospective cohort study. *Sci Rep.* 2019;9:8030.
- Ellibes Kaya A, Yassa M, Dogan O, Basbug A, Pulatoglu C, Caliskan E. The female genital self-image scale (FGSIS): cross-cultural adaptation and validation of psychometric properties within a Turkish population. *Int Urogynecol J.* 2019;30:89-99.
- Veale D, Eshkevari E, Ellison N, Costa A, Robinson D, Kavouni A, et al. Psychological characteristics and motivation of women seeking labiaplasty. *Psychol Med.* 2014;44:555-66.
- Lang C, Fisher M, Neisa A, MacKinnon L, Kuchta S, MacPherson S, et al. Personal care product use in pregnancy and the postpartum period: implications for exposure assessment. *Int J Environ Res Public Health.* 2016;13:105.
- Meeker JD, Cantonwine DE, Rivera-González LO, Ferguson KK, Mukherjee B, Calafat AM, et al. Distribution, variability, and predictors of urinary concentrations of phenols and parabens among pregnant women in Puerto Rico. *Environ Sci Technol.* 2013;47:3439-47.
- Wu XM, Bennett DH, Ritz B, Cassady DL, Lee K, Hertz-Picciotto I. Usage pattern of personal care products in California households. *Food Chem Toxicol.* 2010;48:3109-19.
- Shaaban H, Alhajri W. Usage patterns of cosmetic and personal care products among female population in Saudi Arabia: important factors for exposure and risk assessment. *J Environ Public Health.* 2020;2020:8434508.
- Manová E, von Goetz N, Keller C, Siegrist M, Hungerbühler K. Use patterns of leave-on personal care products among Swiss-German children, adolescents, and adults. *Int J Environ Res Public Health.* 2013;10:2778-98.
- Marie C, Cabut S, Vendittelli F, Sauvart-Rochat MP. Changes in cosmetics use during pregnancy and risk perception by women. *Int J Environ Res Public Health.* 2016;13:383.
- Just AC, Adibi JJ, Rundle AG, Calafat AM, Camann DE, Hauser R, et al. Urinary and air phthalate concentrations and self-reported use of personal care products among minority pregnant women in New York city. *J Expo Sci Environ Epidemiol.* 2010;20:625-33.
- Buckley JP, Palmieri RT, Matuszewski JM, Herring AH, Baird DD, Hartmann KE, et al. Consumer product exposures associated with urinary phthalate levels in pregnant women. *J Expo Sci Environ Epidemiol.* 2012;22:468-75.